

15 maart 2011

PERSBERICHT

VUURWAPENS IN BELGIE: DE BALANS VIJF JAAR NA DE INVOERING VAN DE NIEUWE WAPENWET

Het Vlaams Vredesinstituut stelde vandaag het boek 'Vuurwapens: handel, bezit en gebruik' voor in het Vlaams Parlement. Voor het eerst sinds de invoering van de nieuwe wapenwet in 2006, brengt dit boek alle activiteiten met vuurwapens in België omvattend in kaart. Uit het onderzoek blijkt dat de nieuwe wapenwet een grotendeels positieve impact heeft gehad, maar dat er nog problemen blijven: nog steeds weet niemand precies hoeveel vuurwapens er in België zijn, en ons land laat de deur open voor ongecontroleerde handel in 'historische wapens'.

Minder doden door vuurwapens sinds de invoering van de nieuwe wapenwet

Na de moorddadige aanslagen door Hans Van Themsche in mei 2006, werd in juni 2006 in sneltreinvaart een nieuwe, verstrengde Belgische wapenwet goedgekeurd. Na een periode van grote controverse, problemen bij de uitvoering van de wet, en een wetwijziging in 2008, is het stof rond de wapenwet de laatste jaren gaan liggen. Vijf jaar na de nieuwe wapenwet blijkt uit een bevraging van alle stakeholders (administraties, politie, jagers, sportschutters, enz.) en uit een enquête bij 1000 Belgen, dat de balans van de nieuwe wapenwet positief is. Het duidelijke juridische kader, waarbij mensen slechts een vuurwapen kunnen bezitten als ze een wettige reden hebben, kent een groot draagvlak (75% van de bevolking). Slechts een kleine minderheid wil terug naar een soepeler systeem (9%), of wil een volledig verbod op het wapenbezit (16%). Bovendien vallen er de laatste jaren minder doden door vuurwapens. Zo is het aantal zelfmoorden met een vuurwapen in de periode 2006-2008 met meer dan een derde gedaald tegenover de periode 2000-2005. Er zijn aanwijzingen dat dit mee te danken is aan de nieuwe wapenwet.

Nog steeds weet niemand precies hoeveel vuurwapens er in België zijn

Het 'succes' van de nieuwe wapenwet, neemt niet weg dat er nog belangrijke hiaten bestaan in het beleid inzake vuurwapens. Zo zijn geen betrouwbare totaalcijfers beschikbaar over het vuurwapenbezit in België. Zelfs een goed onderbouwde schatting van het nationale wapenbezit is momenteel onmogelijk, zeker wat betreft vrij verkrijgbare en illegale wapens. De omvang van het geregistreerde particuliere wapenbezit in België in 2010 kunnen we op basis van de cijfers van het Centraal Wapenregister (CWR) schatten op 410 000 actieve wapenbezitters met in totaal ongeveer 740 000 vuurwapens. Dat betekent een daling van het aantal vuurwapens in het CWR met 50 000 stuks ten opzichte van 2006. De daling van het vuurwapenbezit wordt ook bevestigd door de resultaten van enquêtes: in 1989 zei 16,5% van de gezinnen een vuurwapen in huis te hebben, tegenover 5% in 2010.

Het CWR ligt vaak onder vuur, maar ondanks de verschillende problemen waarmee het register nog steeds kampt, biedt het bestaan van deze databank belangrijke kansen voor de controle op het wapenbezit en de strijd tegen illegale vuurwapens.

België laat de deur open voor ongecontroleerde handel in 'historische wapens'

De waarde van de vergunde invoer van vuurwapens in Vlaanderen is de afgelopen jaren opvallend sterk gestegen: van 1,3 miljoen euro in 2005 naar 3,4 miljoen euro in 2009. Een van de verklaringen daarvoor is de toegenomen invoer van historische, folkloristische en decoratieve vuurwapens ('HFD-wapens'), die onder de nieuwe wapenwet nog steeds vrij verkrijgbaar zijn en waarvoor dus geen vergunning nodig is. Door een sterke uitbreiding van de lijst met wapens die onder het HFD-regime vallen in 2007, is de vraag naar deze wapens sterk gestegen. Een aantal handelaars heeft op grote

schaal HFD-wapens aangekocht in het buitenland, om ze daarna in België te verkopen aan binnen- en buitenlandse particulieren. Het is een publiek geheim dat een aantal buitenlandse particulieren die in België vrij verkrijgbare vuurwapens kopen, in hun thuisland niet de vereiste vergunningen vragen voor het bezit van deze wapens. Op die manier kan dergelijk 'wapentoerisme' een bron zijn van illegaal wapenbezit in onze buurlanden. *"Na de uitbreiding in 2007 bevat die Belgische lijst types vrij verkrijgbare vuurwapens die niet echt zeldzaam of historisch zijn. Hoewel het verboden is de bijpassende munitie te bezitten, is die soms nog courant te vinden. Dit creëert een achterpoort in de wapenwet en bovendien is deze Belgische regeling niet in overeenstemming met de bepalingen van de Europese vuurwapenrichtlijn"*, aldus Tomas Baum, directeur van het Vredesinstituut. *"Een inperking van de lijst HFD-wapens dringt zich dan ook op."*

Meer informatie en contact

'Vuurwapens: handel, bezit en gebruik'

Auteurs: Nils Duquet en Maarten Van Alstein

245 p. - Uitgeverij Acco

Voor meer informatie over de onderzoeksresultaten, voor een interview met de auteurs of een persexemplaar van het boek:

Wies De Graeve - Vlaams Vredesinstituut

Tel. 02/552 4595

wies.degraeve@vlaamsparlement.be

<http://www.vlaamsvredesinstituut.eu/>

Het Vlaams Vredesinstituut is een onafhankelijk instituut voor vredesonderzoek bij het Vlaams Parlement
